

PACTUL PRIMARILOR

ÎNTRUCÂT Grupul Interguvernamental privind Schimbările Climatice a confirmat faptul că schimbările climatice sunt o realitate cauzată, în mare parte, de utilizarea energiei pentru activitățile umane;

ÎNTRUCÂT, la 9 martie 2007, UE a adoptat pachetul „Energie pentru o lume în schimbare”, angajându-se unilateral să reducă emisiile de CO₂ cu 20% până în anul 2020, prin creșterea cu 20% a eficienței energetice și prin atingerea unui procent de 20% de energie obținută din surse regenerabile în mixul energetic;

ÎNTRUCÂT instituirea unui „Pact al primarilor” este considerată o prioritate în „Planul de acțiune al Uniunii Europene privind eficiența energetică: realizarea potențialului”;

ÎNTRUCÂT Comitetul Regiunilor al Uniunii Europene subliniază necesitatea de a uni forțele locale și regionale, dat fiind că guvernanta pe mai multe niveluri constituie un instrument adecvat pentru a spori eficiența acțiunilor menite să combată schimbările climatice, și, prin urmare, promovează implicarea regiunilor în Pactul primarilor,

ÎNTRUCÂT dorim să urmărim recomandările formulate în Carta de la Leipzig pentru orașe europene durabile privind necesitatea de a îmbunătăți eficiența energetică;

ÎNTRUCÂT luăm notă de existența angajamentelor de la Aalborg, care constituie baza a numeroase eforturi întreprinse în prezent în materie de durabilitate urbană și a proceselor Agendei Locale 21;

ÎNTRUCÂT recunoaștem că autoritățile locale și regionale împart responsabilitatea de a combate încălzirea globală cu autoritățile naționale și că trebuie să se angajeze în acest sens independent de angajamentele altor părți;

ÎNTRUCÂT orașele sunt răspunzătoare, direct sau indirect (prin produsele și serviciile utilizate de cetățeni) pentru mai mult de jumătate din emisiile de gaze cu efect de seră rezultate din utilizarea energiei pentru activitățile umane;

ÎNTRUCÂT angajamentul UE de a reduce emisiile va fi realizabil numai cu participarea părților interesate la nivel local, a cetățenilor și a grupărilor acestora;

ÎNTRUCÂT autoritățile locale și regionale, constituind nivelul administrativ cel mai apropiat de cetățeni, trebuie să conducă acțiunile și să ofere un exemplu în acest domeniu;

ÎNTRUCÂT multe dintre acțiunile privind cererea de energie și sursele de energie regenerabilă, necesare pentru combaterea modificărilor climatice, intră în domeniul de competență al administrațiilor locale sau nu ar putea fi realizate fără susținerea politică a acestora;

ÎNTRUCÂT statele membre UE pot profita de acțiunile descentralizate eficiente la nivel local pentru a-și respecta angajamentul de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră;

ÎNTRUCÂT autoritățile locale și regionale de pe întreg teritoriul Europei încearcă să reducă emisiile de poluanți care provoacă încălzirea globală prin programe de eficiență energetică, inclusiv în domeniul mobilității urbane durabile, precum și prin promovarea surselor de energie regenerabilă;

NOI, PRIMARI, NE ANGAJĂM:

să depășim obiectivele stabilite de UE pentru 2020, reducând cu cel puțin 20% emisiile de CO₂ pe teritoriile noastre respective, prin punerea în aplicare a planului de acțiune privind energia durabilă în acele domenii de activitate care intră în competențele noastre. Angajamentul și planul de acțiune vor fi ratificate prin procedurile noastre respective;

să elaborăm un inventar de bază privind emisiile, pe care să se sprijine planul de acțiune privind energia durabilă;

să prezentăm planul de acțiune privind energia durabilă în termen de un an de la data oficială la care fiecare dintre noi a aderat la Pactul primarilor;

să adaptăm structurile urbane, inclusiv prin alocarea de resurse umane suficiente, în vederea întreprinderii acțiunilor necesare;

să mobilizăm societatea civilă din zonele noastre geografice pentru a participa la dezvoltarea planului de acțiune, prezentând în linii generale politicile și măsurile necesare pentru realizarea obiectivelor acestui plan. Fiecare teritoriu în parte va elabora un plan de acțiune, pe care îl va transmite secretariatului pactului în termen de un an de la aderare;

să prezentăm un raport de punere în aplicare cel puțin o dată la doi ani după prezentarea planului de acțiune, în scopuri de evaluare, monitorizare și verificare;

să împărtășim experiența acumulată și know-how-ul cu alte unități teritoriale;

să organizăm „zile ale energiei” sau „zile ale Pactului orașelor”, în cooperare cu Comisia Europeană și cu alte părți interesate, pentru a permite cetățenilor să beneficieze în mod direct de posibilitățile și avantajele rezultate din utilizarea mai inteligentă a energiei, precum și să informăm cu regularitate mass-media locală cu privire la evoluția planului de acțiune;

să participăm în mod activ la Conferința europeană anuală a primarilor pe tema „Energie durabilă pentru Europa”;

să difuzăm mesajul pactului în cadrul forurilor relevante și, în special, să încurajăm alți primari să adere la pact;

să acceptăm excluderea noastră din cadrul pactului, în urma unei notificări prealabile în scris din partea secretariatului, în cazurile următoare:

- i) neprezentarea planului de acțiune privind energia durabilă în interval de un an de la aderarea oficială la pact;
- ii) nerespectarea obiectivului general de reducere a emisiilor de CO₂ prevăzut în planul de acțiune, din motivul incapacității de a pune în aplicare planul de acțiune sau al punerii în aplicare insuficiente a acestuia;
- iii) neprezentarea raportului de evaluare în două perioade consecutive;

NOI, PRIMARI, APROBĂM:

decizia Comisiei Europene de a crea și de a finanța o structură de sprijin tehnic și promoțional, care să includă instituirea de instrumente de evaluare și de monitorizare, mecanisme de facilitare a schimbului de know-how între teritorii, precum și instrumente de facilitare a reproducerii și multiplicării măsurilor de succes, în cadrul bugetului prevăzut în acest scop;

rolul Comisiei Europene de a-și asuma coordonarea Conferinței europene a primarilor pe tema „Energie durabilă pentru Europa”;

intenția declarată a Comisiei Europene de a facilita schimbul de experiență între unitățile teritoriale participante, furnizarea de linii directoare și de exemple de referință pentru eventuala lor punere în aplicare, și legătura cu activitățile și rețelele existente care sprijină rolul administrațiilor locale în materie de protecție a climei. Aceste exemple de referință ar trebui să devină parte integrantă a acestui pact, și să fie prevăzute în anexele sale;

sprijinul acordat de Comisia Europeană în vederea recunoașterii și a obținerii vizibilității publice a orașelor participante la pact, prin utilizarea unui logo specific al energiei durabile pentru Europa și prin promovarea cu ajutorul structurilor de comunicare ale Comisiei;

sprijinul puternic oferit de **Comitetul Regiunilor** pactului și obiectivelor sale, în calitate de reprezentant al autorităților locale și regionale din UE;

sprijinul pe care acele state membre, regiuni, provincii, „orașe mentor” și alte **structuri instituționale** care susțin pactul îl acordă entităților locale mai mici, astfel încât acestea din urmă să poată respecta dispozițiile prevăzute în prezentul pact;

NOI, PRIMARI, INVITĂM:

Comisia Europeană și administrațiile naționale să înființeze sisteme de cooperare și structuri coerente de sprijin care să ajute părțile semnatare să pună în aplicare planurile noastre de acțiune privind energia durabilă;

Comisia Europeană și administrațiile naționale să acorde prioritate activităților cuprinse în pact în cadrul programelor de sprijin respective ale acestora, precum și să informeze și să implice orașele în pregătirea politicilor și sistemelor de finanțare pentru nivelul local care intră în domeniul obiectivelor pactului.

Comisia Europeană să negocieze cu actorii financiari pentru a instaura mecanisme financiare menite să sprijine îndeplinirea sarcinilor prevăzute în planurile de acțiune;

administrațiile naționale să implice autoritățile locale și regionale în pregătirea și punerea în aplicare a planurilor naționale de acțiune privind eficiența energetică și a planurilor naționale de acțiune privind sursele de energie regenerabilă;

Comisia Europeană și administrațiile naționale să sprijine punerea în aplicare a planurilor noastre de acțiune privind energia durabilă în conformitate cu principiile, regulile și modalitățile deja stabilite, și cu acelea care ar putea fi stabilite de către părțile interesate pe viitor, la nivel mondial, în special în contextul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice (CCONUSC). Implicarea noastră activă în materie de reducere a emisiilor de CO₂ ar putea să se concretizeze și printr-un obiectiv global mai ambițios.

NOI, PRIMARI, ÎNCURAJĂM ALTE AUTORITĂȚI LOCALE ȘI REGIONALE SĂ SE ALĂTURE INIȚIATIVEI PACTULUI PRIMARILOR, ȘI ALTE PĂRȚI INTERESATE IMPORTANTE SĂ-ȘI FORMALIZEZE CONTRIBUȚIILE LA PACT.

ANEXE

1. Rolurile administrațiilor locale în realizarea lucrărilor

Pot fi puse în aplicare diverse măsuri în favoarea eficienței energetice, proiecte privind energia regenerabilă și alte acțiuni în materie de energie în diverse domenii de activitate ale autorităților locale și regionale.

- consumator și prestator de servicii

Administrațiile locale ocupă numeroase clădiri care utilizează cantități importante de energie, spre exemplu pentru încălzire și iluminare. Punerea în aplicare a unor programe și acțiuni destinate să economisească energia în clădirile publice ar permite realizarea unor economii considerabile.

Autoritățile locale și regionale furnizează, de asemenea, servicii cu un consum ridicat de energie, cum ar fi transporturile publice și iluminarea străzilor, domenii în care se pot face îmbunătățiri. Chiar și atunci când aceste servicii au fost subcontractate altor furnizori, se pot lua măsuri vizând reducerea utilizării de energie, în cadrul contractelor de achiziții publice și de servicii.

- planificator, factor de dezvoltare și autoritate de reglementare

Amenajarea teritoriului și organizarea sistemului de transport sunt responsabilități care le revin în general autorităților locale și regionale. Decizii strategice în materie de dezvoltare urbană, cum ar fi evitarea extinderii așezărilor urbane, pot reduce utilizarea energiei în transporturi.

Autoritățile locale și regionale pot juca adesea rolul de autorități de reglementare, spre exemplu prin stabilirea de standarde în materie de performanță energetică, sau prin impunerea încorporării în clădirile noi a unor echipamente care să permită utilizarea surselor de energie regenerabilă.

- consultant, sursă de motivații și model

Autoritățile locale și regionale pot contribui la informarea și motivarea cetățenilor, a întreprinderilor și a altor părți interesate la nivel local cu privire la modul de a utiliza energia în mod mai eficient. Este important să se realizeze acțiuni de sensibilizare, pentru a implica întreaga comunitate în susținerea politicilor energetice durabile. Copiii reprezintă un public important din punctul de vedere al proiectelor privind economisirea energiei și energia regenerabilă: aceștia vor transmite informațiile învățate și în exteriorul școlii. Este, de asemenea, important ca autoritățile să constituie un exemplu și să joace un rol exemplar în acțiunile în favoarea energiei durabile.

- producător și furnizor

Autoritățile locale și regionale pot promova producția de energie locală și utilizarea surselor de energie regenerabilă. Sistemele de producție combinată de căldură și energie electrică, la nivel de cartier, care utilizează biomasa, reprezintă un bun exemplu. Autoritățile locale și regionale pot, de asemenea, încuraja cetățenii să pună în aplicare proiecte în materie de energie regenerabilă, acordând un sprijin financiar inițiativelor locale.

2. Parametri de excelență

„Parametri de excelență” sunt definiți ca inițiative și programe care reprezintă modele la nivel mondial de aplicare reușită a conceptelor dezvoltării energetice durabile în medii urbane. Reprezentanții parametrilor de excelență își declară, prin intermediul pactului, disponibilitatea de a-și împărtăși experiența și de a ajuta orașele să pună în practică abordări similare, atunci când acest lucru este posibil și convenabil, și se angajează să faciliteze transferul de know-how prin difuzarea de informații (inclusiv linii directoare), prin participarea la manifestările părților semnatare ale pactului și, în general, prin cooperarea cotidiană cu pactul.

3. Structuri de sprijin

Pactul primarilor este deschis tuturor orașelor europene, indiferent de dimensiunea acestora. Acele orașe care, având în vedere dimensiunea lor, nu dispun de resursele necesare pentru a pregăti un inventar sau pentru a elabora un plan de acțiune ar trebui sprijinite de administrațiile care dispun de astfel de capacități. Aceste structuri de sprijin pot fi regiuni, comitate, provincii, aglomerații, zone NUTS III, sau „orașe mentor”. Fiecare structură de sprijin va fi recunoscută explicit de către Comisie ca un actor principal al pactului. Gradul de implicare în pact, precum și condițiile specifice ale acestei implicări, inclusiv prerogativele de decizie, vor fi prezentate în amănunt într-un acord scris specific.